

Vuoden 2024 talousarvion ja vuosien 2024-2027 taloussuunnitelman valmistelu aikataulu ja raami

KH 05.06.2023 § 190
642/02.02.00.00/2023

Valmistelija	Talousjohtaja Tuula Ahvonen, tuula.ahvonen@savonlinna.fi , puh. 050 575 8803
Selostus	Valtuuston on vuoden loppuun mennessä hyväksyttävä kunnalle seuraavaksi kalenterivuodeksi talousarvio ottaen huomioon kuntakonsernin talouden vastuut ja velvoitteet (Kuntal. 110 §). Talousarvion hyväksymisen yhteydessä valtuuston on hyväksyttävä myös taloussuunnitelma kolmeksi tai useammaksi vuodeksi. Talousarviovuosi on taloussuunnitelmakauden ensimmäinen vuosi. Savonlinnan kaupungin taloussuunnitelma laaditaan neljäksi vuodeksi. Talousarvio ja -suunnitelma on laadittava siten, että ne toteuttavat kuntastrategiaa ja edellytykset kunnan tehtävien hoitamiseen turvataan. Talousarviossa hyväksytään kunnan ja kuntakonsernin toiminnan ja talouden tavoitteet. Taloussuunnitelman on oltava tasapainossa tai ylijäämäinen. Taloussuunnitelman tasapainossa voidaan ottaa huomioon talousarvion laadintavuoden taseeseen kertyväksi arvioitu ylijäämä. Kunnan taseeseen kertynyt alijäämä tulee kattaa enintään neljän vuoden kuluessa tilinpäätöksen vahvistamista seuraavan vuoden alusta lukien. Kunnan tulee taloussuunnitelmassa päättää yksilöidystä toimenpiteistä, joilla alijäämä mainittuna ajanjaksona katetaan. Tämän hetkinen vuoden 2023 talousarvion toteutumaennuste on noin 3-5 miljoonaa euroa ylijäämäinen, mikäli kustannusten nousu ei merkittävästi kiihdy loppuvuoden aikana. Vuonna 2023 saadaan talousarvioon nähden enemmän valtionosuuksia, mikä tasataan vähentäen vuonna 2024. Talousarvion raami on vuodelle 2024 alijäämäinen. Liitteenä A on vuoden 2024 talousarvion ja tulevan taloussuunnitelmakauden 2024-2027 sisältökuvaus ja laadintaohje, jonka liitteenä on toimialakohtainen laadintakehys sekä aikataulu. Kehyksen lähtökohtana on tuloveroprosentin alentaminen 0,46 prosenttiyksiköllä 9,36 prosentista 8,9 prosenttiin vuodesta 2024 alkaen. Reunaedellytyksenä tuloveroprosentin alentamiselle on verotulokehityksen jatkuminen myönteisenä, sote-siirtolaskelmien ja siten valtionosuustulon pysyminen talousarvioraamin laadintahetken ennustetussa tasossa tai sitä positiivisempänä sekä kustannustason pysyminen alkuvuoden 2023 tasolla, ts. suurta nousukehitystä kustannuksissa ei loppuvuoden aikana tapahdu. Ns. TES-korotusten vaikutus on vuoden 2024 osalta huomioitu TA2023-tasoon nähden nousuna. Savonlinnan kaupungin tuloveroprosentti on edelleen liian korkea ja se heikentää merkittävästi kaupungin muuttovetovoimaa sekä paikallistalouden ostovoimaa. Suomen keskimääräinen tuloveroprosentti on n. 7,38 prosenttiyksikköä. Savonlinnan vuodelle 2024 esitetty tuloveroprosentti 8,9 on vielä edelleenkin korkea moniin kuntiin verrattuna. Helsingin tuloveroprosentti on tällä hetkellä 5,36 eli siihen verrattuna

Savonlinna ei ole kilpailukykyinen. Savonlinnan naapurikunnissa tuloveroprosentit ovat myös pienempiä:

Enonkoski	8,36
Parikkala	8,86
Sulkava	8,36
Puumala	6,86

Savonlinna on pystynyt säilyttämään ja vahvistamaan teollisia rakenteita siten, että teollisuuden työpaikat ja liikevaihto ovat kasvaneet. Kaupunki on muuttovoittoinen jo neljättä vuotta. Liitteessä B on esitettyä mm. kaupungin työllisyyden kehityksestä ja teollisuuden liikevaihdon kehityksestä lisätietoa. Teollisuuden työvoimapula tulee vaikeuttamaan paikallisten yritysten rekrytointitilannetta. Kohtuullistamalla tuloveroprosenttia lisätään Savonlinnan vetovoimaa työtekopaikkakuntana. Työpaikkojen mukana kaupunkiin tulisi pystyä houkuttelemaan lapsiperheitä. Vuoden 2022 lopulla jyrkästi kiihtynyt ruoka- ja energiakustannusten sekä korkotason nousu ovat heikentäneet kuntalaisten ostovoimaa, jota tuloveroprosentin alentaminen osaltaan kompensoi.

Tuloveroprosentin laskemiselle luo pohjaa vuosina 2012-2021 toteutettu talouden tehostamisohjelma, jonka avulla on saavutettu noin 20 milj. euron kustannustehokkuuden parantuminen. Kaupungin verotulopohja on vahvistunut myönteisen yrityselämän kehittymisen, parantuneen työllisyyden ja positiivisen muuttoliikkeen myötä. Kaupungin on kuitenkin aloitettava uusi sopeuttamisohjelma viime vuonna ylittyneiden sote-kustannusten ja vähenevän lapsimäärän takia. Nämä tulevat vähentämään kaupungin valtionosuuksia. Sopeuttamissuunnitelma täsmentyy syksyn aikana, kun saadaan täsmällisemmät laskelmat ensi vuoden valtionosuuksista laskelmien valmistuttua VM:ssä.

Kaupungin talous on tällä hetkellä vahva ja taseessa on ylijäämää 29 milj. euroa ja konsernivelka on alle kuntien keskiarvon.

Lapsivaikutusten arviointi Ei vaikutuksia lapsiin.

Yritysvaikutusten arviointi Ei vaikutuksia yrityksiin.

Esittelijä

Päätösehdotus Kaupunginhallitus hyväksyy vuoden 2024 talousarvion ja tulevan taloussuunnitelmakauden 2024-2027 kehiksen, laadintaohjeen ja aikataulun liitteen A mukaisesti. Kaupunginhallitus saattaa asian tiedoksi valtuustolle.

TA 2024 ja TS 2024-2027 laadintaraami tarkennetaan uudelleen sote-siirtolaskelmien valmistumisen myötä syksyllä sekä uuden hallitusohjelman mahdollisten päätöslinjausten pohjalta.

Käsittely Talousjohtaja Tuula Ahvonen oli kaupunginhallituksen kuultavana tämän asian kohdalla.

Esa Valkonen teki esittelijän ehdotuksesta poikkeavan muutosehdotuksen: *"Esitän 2024 talousarvion ja tulevan taloussuunnitelma kauden 2024-2027 kehiksen laadintaohjeen ja aikataulun hyväksyntää liitteen A mukaisesti niin, että 2024 kunnallisveroprosentti pidetään ennallaan 9,36.*

Perustelut:

Kaupungilla on korjausvelkaa mm. katujen päällystyksessä niin korjauksen, kuin kokonaan uuden asfaltoinnin kohdalla.

Konserneihin kohdistuu myös omat riskinsä, joihin ei ole tehty varauksia. Vapaa-aikapalvelujen ja kulttuuripalvelujen rahoitukseen ollaan raamin mukaan, kaavailemassa leikkauksia vuoden 2024 jälkeen.”

Puheenjohtaja totesi, että Esa Valkosen muutosehdotus raukesi kannattamattomana.

Päätös Päätösehdotus hyväksyttiin.

Tiedoksi Kaupunginvaltuusto